

ΑΝΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΟΤΕ ἐν Ἑλλάδι ἤρχιζεν ἡ πνευματικὴ ζωή, καὶ ἐμορφοῦντο βαθμυδὸν αἱ τάξεις τῶν λογίων, τῷ 1861 ἀνεφάνη ὡς τὸ μεγαλειότερον κέντρον τὸ μέγα τυπογραφικὸν κατάστημα τοῦ δεινυήστου Κορομυλά· ἀλλ' ἔπρεπε, διὰ νὰ μὴ παρακ-

στήματα ταῦτα εἶνε μοναδικὰ διὰ τὴν Ἀνατολήν.

Ἐκατὸν ἐργάται, παντοῦ σκορπισμέ- νοι, ἐργάζονται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον, εἰς τὸ βιβλιοδετεῖον, εἰς τὸ τυπογραφεῖον, εἰς τὸ χρωμοτυπογραφεῖον, εἰς τὸ χυτή- ριον, εἰς τὸ στερεοτυπεῖον. Δὲν ὑπάρχει γωνία τῶν εἰσυτάτων Καταστημάτων Κωνσταντινίδου, ἀπὸ τοῦ ὑπερώου μέχρι τῶν ὑπογείων, ἔνθα νὰ μὴ διεξάγεται ὁ εὐσυνειδήτος τῆς ἐργασίας ἀγών.

Τὸ στοιχειοχυτήριον, ἐν ᾧ ἐργάζονται ἀδιαλείπτως τέσσαρες τελειότατοι εὐρω-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

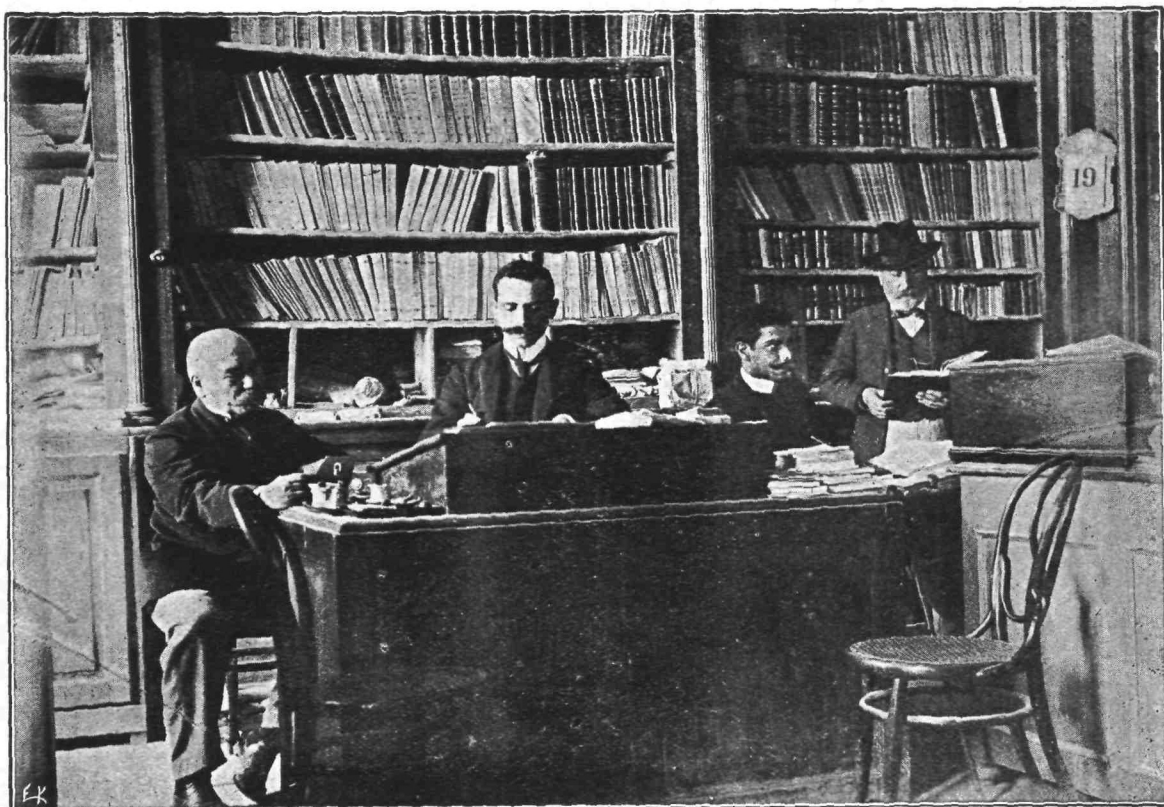

ΘΗΣΕΥΣ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

μάση, νὰ εὐρεθῇ εἰς ἰσχυρὸς βραχίων, ἐν εὐρῷ πνεῦμα νὰ ἀναπλάσῃ τὸ κατά- στημα αὐτό, καὶ τὸ περιβάλῃ με ὅλας τὰς τάσεις τῆς συγχρόνου προόδου. Καὶ ὁ δεινυήστος Ἀνέστης Κωνσταντινίδης ἀπὸ τοῦ 1885 ἀγοράσας αὐτὸ ὑπῆρξεν ὁ κατ' ἐξοχὴν νεωτεριστὴς τῆς τυπογρα- φικῆς ἐν Ἑλλάδι τέχνης. Ἐπὶ ἔτη μα- κρὰ ἐργασθεὶς μετ' ἀληθοῦς ἰδιοφυΐας, ἔδωκε μεγίστην ὠθησιν εἰς τὴν πνευμα- τικὴν παρ' ἡμῖν κίνησιν, κρατήσας τὰ σκῆπτρα τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων.

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὰ πολυδαίδαλα Κα- ταστήματα, τὰ κοσμοβριθῆ, τὰ πολυσχι- δῆ, ἀρκεῖ νὰ πεισθῇ τις ὅτι τὰ Κατα-

παῖκού συστήματος μηχαναί, τροφοδοτεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνα- τολῇ τυπογραφίας. Ἀπὸ τὰς πλάκας τοῦ μύγματος δι' εὐφνεσιάτου μηχανήματος ἐξέρχονται τελείως ἔτοιμα ἑκατομμύρια στοιχείων, ποικιλωτάτων. Μία φυλλομέ- τρησις τοῦ πλουσιωτάτου Δειγματολο- γείου τῶν Καταστημάτων Κωνσταντινί- δου ἐκπλήσσει διὰ τὴν ἀφθονίαν καὶ τεχνο- τροπίαν τῶν τυπογραφικῶν χαρακτήρων. Ὅλων τῶν σχημάτων, ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου μέ- χρι τοῦ νεωτέρου, ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ ἰδιο- τροπιῶν στοιχεῖα καὶ μεγεθῶν παράγονται ἐν τῷ στοιχειοχυτηρίῳ. Μεγάλαι κεφάλαια κατεβλήθησαν ὅπως παραχθοῦν μῆτραι

ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΩΝ

πρωτότυποι. Ἄπασα ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ἀνατολή προμηθεύεται στοιχεῖα ἐκ τῶν Καταστημάτων Κωνσταντινίδου.

* *

Τὰ Καταστήματα Κωνσταντινίδου εἶνε συγχρόνως τὰ μεγαλείτερα βιβλιοεκδοτικά Καταστήματα. Χιλίας ἐκδόσεις ἀριθμεῖ ἐν τῷ καταλόγῳ μέχρι τοῦδε, βιβλίων ἐκτὸς τοῦ ποικιλίας. Τὰ διδακτικά μὲ συλλογὴν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, λεξικά, ἐκκλησιαστικά συγγράμματα, νομικά, ἱατρικά, φιλοσοφικά, ἱστορικά, δράματα, ποιήσεις μεθόδους ξένων γλωσσῶν, γεωγραφικοὺς χάρτας, βιβλία τοῦ λαοῦ, μυθιστορήματα, ἡμεροδείκτας, εἰκόνας διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν, ἐσκόρπισαν τὰ καταστήματα ταῦτα ἐν Ἑλλάδι. Πανταχοῦ καὶ εἰς τὴν πλουσιωτέραν βιβλιοθήκην καὶ εἰς τὴν τελευταίαν καλύβην θὰ συναντήσῃ τις ἐκδοσιν Κωνσταντινίδου. Εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης, δι' ὅλα τὰ σχολεῖα δι' ὅλας τὰς πνευματικὰς ἀναπτύξεις. Ἡ ἐκδοσις τῆς πεντατόμου Ἱστορίας τοῦ ἀοιδίμου Κ. Παπαρρηγοπούλου, οἱ Γεωγραφικοὶ Ἀτ-

λαντες, τὰ Λεξικά ποικιλώτατα, ξένων γλωσσῶν, Ἀρχαιολογικά, Ἑλληνικά, ἴδια δὲ τὸ ἤδη ἐκδιδόμενον τοῦ Liddell Scott μόνον ἀπὸ Καταστήματα οἷα τοῦ Κωνσταντινίδου ἠδύναντο νὰ ἐκδοθοῦν. Καὶ διακρίνονται ὅλα διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς συντάξεως καὶ τῆς ἐκδόσεως. Μὲ φιλοκαλίαν μεγάλην, μὲ προσοχὴν σπανίαν.

Σήμερον τὰ Καταστήματα νύξουν τὰς ἐργασίας των. Τεσσαράκοντα ἐκδόσεις ἀνὰ χεῖρας ἀριθμεῖ. Ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸ συνθετήριον μὲ τὴν σειρὰν τῶν ἐξτελειωμένων πιεστηρίων δοκιμάζει αἶσθημα θαυμασμοῦ διὰ τὴν ἀδιάκοπον καὶ μεθοδικὴν ἐργασίαν. Συντελεῖται μία τεραστία ἐργασία· δεκάδες ἐργατῶν συνθέτουν, ἐνῶ τὰ πιεστήρια ἀδιακόπως καὶ ὅλα συγχρόνως παραδίδουν εἰς τὸ φῶς χιλιάδας καθ' ἑκάστην ἀντίτυπα.

Ἐν ἀπὸ τὰ ὀραϊότερα θεάματα εἶνε ἡ τύπωσις. Ὅταν παρακολουθῇ τις τὴν ἐργασίαν, παρασκευαζομένην ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν στοιχειοθετῶν καὶ κατόπιν νὰ παραδίδεται εἰς τὴν τῶν μηχανικῶν ἠλεκτροκινήτων πιεστηρίων, ἐκ τῶν ὁποίων βλέπει κανεὶς νὰ ἐξέρχεται κυμαίνον

εἰς τὴν πολλαπλὴν τρίαينαν, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ φράσις, ἥτις παραλαμβάνει ἀπὸ τῶν κυλίνδρων ἔντυπον τὸν λευκὸν χάρτιν καὶ ἀναλογισθῇ πόσος κόπος καὶ πόση ἐργασία ἀπαιτήθη διὰ τὴν συντελεσθῇ αὕτη ἀναγνωρίζει ἐν τῇ τυπογραφικῇ τέχνῃ ἕνα ἥρωισμὸν. Χρειάζεται ἀληθῶς πολλὴ ἐπιμονή, πολλὴ πνευματικὴ προσήλωσις, πολλὴ δεξιότης καὶ πολλὴ ἐργασία διὰ τὴν ἐτοιμασθῇ τὸ ἔντυπον, τὸ ὁποῖον μὲ τόσων εὐχέρειαν ἀναγινώσκει τις. Ἐν τοῖς καταστήμασι τοῦ Κωνσταντινίδου εὐρίσκει τις τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμῇσῃ ἰδιαιτέρως τὴν ἐργασίαν ταύτην.

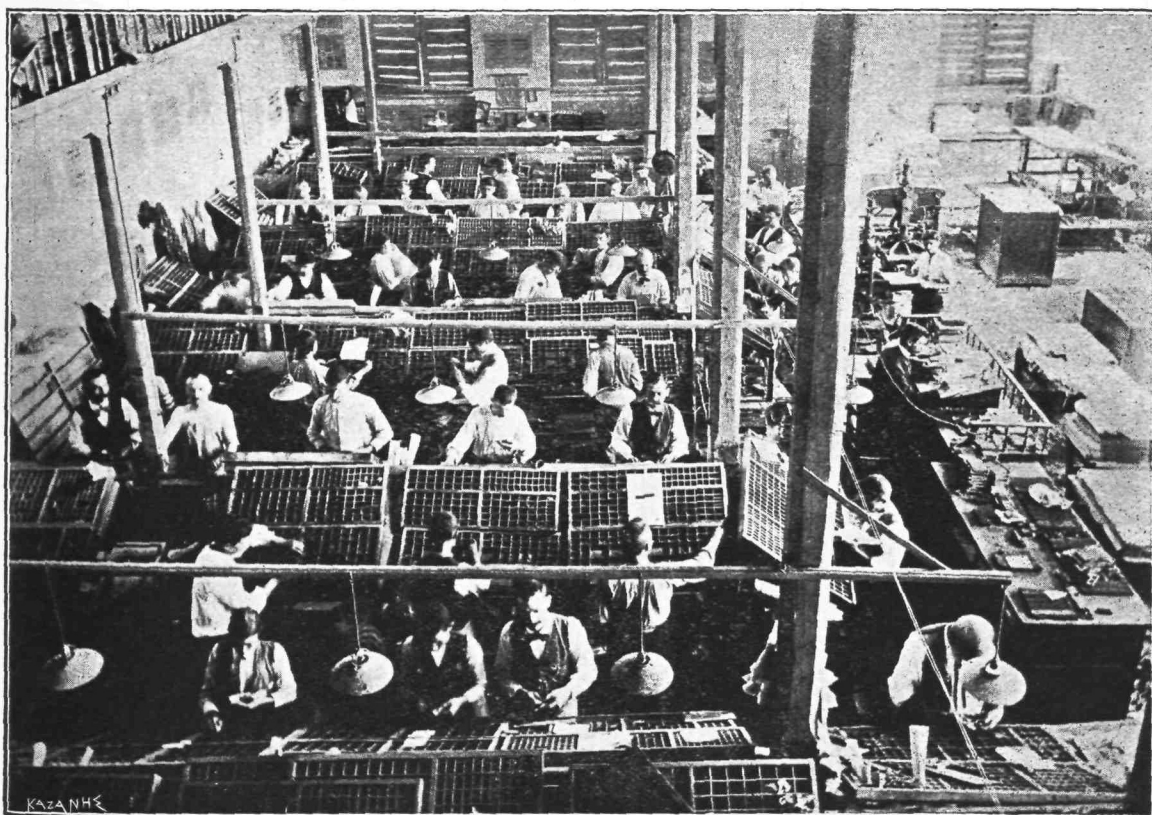
Τοιαύτη ἐργασία δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀμοιβῇ ἐπανειλημμένως δι' ἠθικῶν ἀμοιβῶν. Ὅπου ἐξέθεσαν τὰ Καταστήματα Κωνσταντινίδου ἐβραβεύθησαν. Κοσμοῦν αὐτὰ τὸ χρυσοῦν βραβεῖον τῶν Παρισίων τοῦ 1889 καὶ τὸ ἀργυροῦν, ἀργυροῦν τῆς Ἐκθέσεως τῶν Ὀλυμπίων (1888) χρυσοῦν τῶν Βρυξελλῶν καὶ πλεῖστα ὅσα τιμητικὰ διπλώματα Ἀκαδημιῶν.

Ἐὰν ἀποφασίσῃ τις νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ λαβυρινθώδη ὑπόγεια, καὶ χρειάζεται ἀληθῆς ἥρωισμός, θὰ παραστῇ πρὸ περι-

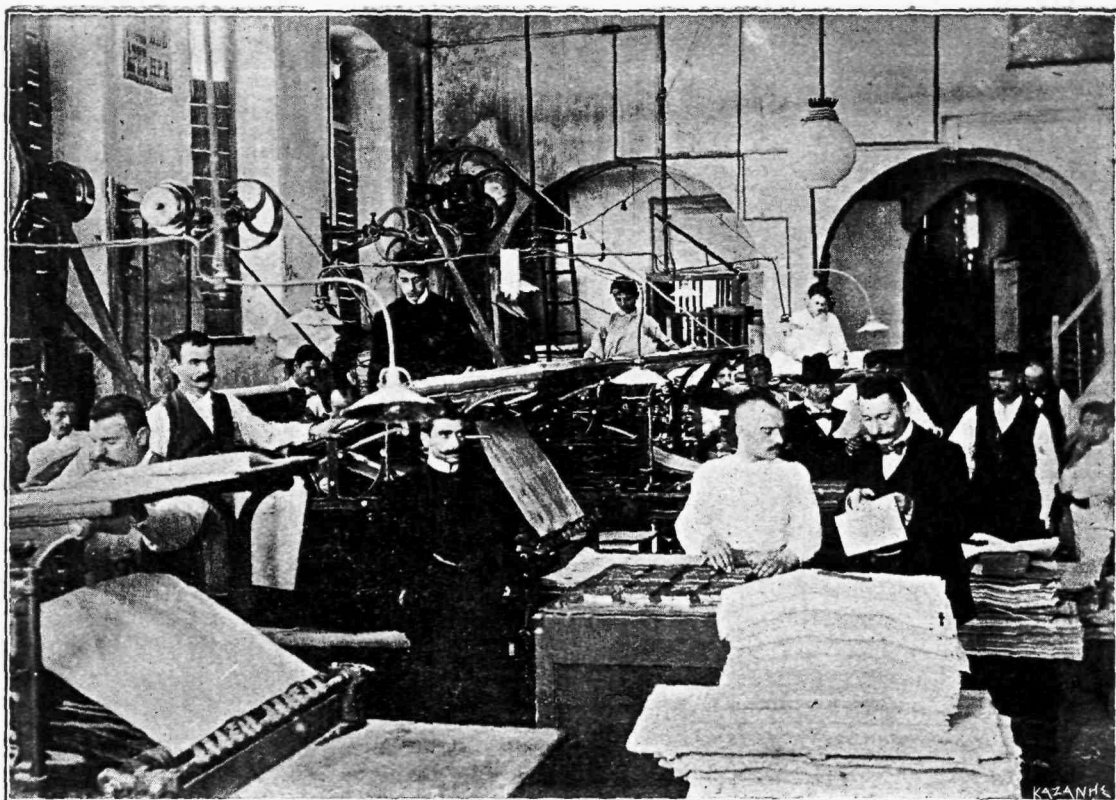
εργοτάτου θεάματος. Πυραμίδες βιβλίων ἀμετρώτων ὑψοῦνται κατὰ παντοίας διευθύνσεις εἰς τρόπον ὥστε χρειάζεται κάποια Ἀριάδνη διὰ νὰ ἐξέλθῃ τις ἀσφαλῶς, ἀλλ' εὐτυχῶς ἀποφασίσαντες τοῦτο εἰχομεν ὁδηγὸν τὸν Θεοῦ. Εἶνε αἱ μεγάλαι ἀποθῆκαι τῶν βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων σκορπίζονται εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ἑλληνισμοῦ αἱ ἐκδόσεις Κωνσταντινίδου. Ἐκεῖ ἔχουν ἐναποταμιευθῇ οἱ κόποι τόσων ἐτῶν, ὁ πνευματικὸς κάματος τριῶν γενεῶν.

* *

Ἦδη, νέα μεγαλειτέρα ἤρχισε ἀναβίωσις. Οἱ υἱοὶ τοῦ ἀειμνήστου Ἀνέστη Κωνσταντινίδου, Κωνσταντῖνος καὶ Θεοφάνης ἔχοντες παρὰ τὸ πλευρόν των καὶ τὸν μικρότερον ἀδελφὸν Περικλέα, ἀξιοὶ κληρονόμοι τοῦ πατρὸς των, φιλοτιμῶς ἐργαζόμενοι ἀνακαινίζουν ὅλον ἐν τὰ Καταστήματά των καὶ ὑπὸ τὴν ἀγρυπνον διεύθυνσίν των τελεῖται ἐργασία τιμῶσα τὴν ἐν Ἑλλάδι βιβλικεκδοτικὴν καὶ τυπογραφικὴν, εἰσφέροντες οὕτω πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλλ. φιλολογίαν.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΩΝ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΙΕΣΤΗΡΙΩΝ

Πλείστα Περιοδικὰ καὶ Ἡμερολόγια εἰ-
κονογραφημένα φιλοτεχνοῦνται ἐν τοῖς
καταστήμασι, κατὰ δεκάδας δὲ τὰ διδα-
κτικὰ βιβλία, διότι ἔχουν ἀναλάβῃ τὰ
Καταστήματα Κωνσταντινίδου μονοπω-
λειακῶς τὰ ἐγκριτότερα ἔργα τῶν μᾶλλον
διακεκριμένων παρ' ἡμῖν συγγραφέων
παιδαγωγῶν καὶ καθηγητῶν, οἱ οἱ κ.κ.
Ἰγν. Μοσχάκης καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθν.
Πανεπιστημίῳ, Π. Π. Οἰκονόμου γενικὸς
ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐν Κρή-
τῃ, Ἀρ. Κουρτίδης καθηγητὴς τοῦ Δι-
δασκαλείου, Ἰ. Χατζηδάκης καθηγητὴς
τοῦ Πανεπιστημίου, Δ. Κουτσομητόπου-
λος, Δ. Παπαθεοδώρου, Β. Σκορδέλης

κ.λ.π. κ.λ.π. οἵτινες ὥς ἐκ τῶν θέσεων
ἃς κατέχουσι δὲν ἠδύναντο εἰ μὴ εἰς τοι-
αύτης περιοπῆς Καταστήματα ν' ἀναθέ-
σουν τὰς πολλὰς καὶ τελείας ἐκδόσεις των.

Μὲ τοιαῦτα ἐφόδια, μὲ τοιοῦτον φω-
τεινὸν παρελθόν, εὐρὺ προοιωνίζεται τὸ
μέλλον τῶν Καταστημάτων αὐτῶν. Τόση
ζωή, τόση εὐρεία ἀντίληψις, τόση θέλη-
σις κυριαρχοῦν εἰς τὰ πλούσια αὐτὰ Κα-
ταστήματα, ὥστε μετὰ πεποιθήσεως δύ-
ναται τις νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ πρόοδος θὰ
κυριαρχῇ διαρκῶς ἐν τῷ αἵτωματι τῶν
Καταστημάτων ὥς ὑπῆρξαν ἐπὶ τόσα ἔτη
εἰς πνευματικὸς φάρος εἰς τὸν κόσμον
τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων.

